

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat: gener-desembre 2017

Informe d'execució

BCN

Febrer 2018
Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat
Drets de Ciutadania, Participació i Transparència

Ajuntament de
Barcelona

**Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat
Drets de Ciutadania, Participació i Transparència**

Ajuntament de Barcelona

Febrer 2018

ÍNDEX

1.INTRODUCCIÓ	4
2.OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS	5
3. EIXOS ESTRATÈGICS, LÍNIES DE TREBALL I ACCIONS A REALITZAR	6
4. CONTINGUTS DE LES FORMACIONS	7
5. DESENVOLUPAMENT DE LES ACCIONS DURANT EL 2017	9
5.1. Eix 1: sensibilització	9
5.1.1. Línia d'actuació 1: informació	9
5.2. EIX 2: CAPACITACIÓ	10
5.2.1. Línia d'actuació 2: formació de grups- objectiu	10
5.2.2. Línia d'actuació 3: formació transversal	22
5.3. Eix Incorporació a la cultura institucional	26
5.3.1 Línia d'actuació 4: acollida a nou personal	26
5.3.2 Línia d'actuació 5: incidència en accions formatives existents	26
5.3.3 Línia d'actuació 6: sensibilització de personal directiu	27
6. INDICADORS GLOBALS	28
7. ENTITATS, PROFESSIONALS I/O SERVEIS DIRECCIÓ DE SERVEIS DE DRETS DE CIUTADANIA I DIVERSITAT FORMADORES DEL PLA DE FORMACIÓ EN DDHH I INTERCULTURALITAT	30
8. CAP AL 2018	31
9. PRESSUPOST EXECUTAT	33
10. ANNEX: PROGRAMES DE FORMACIÓ	34

INTRODUCCIÓ

La Mesura de Govern “Programa Barcelona Ciutat de Drets” que es va aprovar el mes de juny del 2016, té l’objectiu de promocionar un model de ciutat diversa, intercultural i polièdrica on totes les persones tinguin un accés real, efectiu i en condicions d’igualtat a tots els drets humans reconeguts i garantits a la ciutat. Les línies d’actuació de la mesura es divideixen entre accions de prevenció i accions de garantia. Per prevenir les violacions de drets, les administracions públiques poden aprovar normes o implementar polítiques d’una banda, adreçades al respecte dels drets humans, és a dir, a impedir la violació directa d’un dret per part de la mateixa administració i, de l’altra, a la seva protecció, és a dir, dirigides a establir les condicions necessàries per al gaudi efectiu dels drets.

sembre del 2016 i de la qual presentem en aquest document les accions realitzades durant el 2017. Aquesta mesura de govern, més enllà de proposar la realització de cursos concrets, té com a objectiu integrar l’enfocament en drets i el reconeixement de la diversitat en la manera de fer de la Institució.

El present document recull totes les accions de formació interna dutes a terme aquest any 2017 des de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat i els diferents serveis que depenen de la direcció, com ara l’Oficina d’Afers Religiosos o el Pla BCN Intercultural, així com quines accions ja estan previstes pel 2018 i quines noves actuacions s’implementaran.

4

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

Entre les accions de protecció dels drets humans el Programa Barcelona Ciutat de Drets inclou el desplegament de diversos plans de formació dirigits tant a la ciutadania com al mateix personal de l’Ajuntament, entre ells la Mesura de Govern del Pla de formació interna en drets humans i interculturalitat que es va aprovar el de-

OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

Els objectius que ens havíem marcat en aquesta Mesura de Govern són els següents:

Objectius generals:

- Sensibilitzar a tots/es els treballadors i treballadores de l'Ajuntament de Barcelona en drets humans i interculturalitat.
- Incorporar l'enfocament en drets humans i el reconeixement de la diversitat en l'exercici de les tasques del personal municipal perquè repercuteixi positivament sobre el gaudi i l'exercici efectiu dels drets de la ciutadania.

Objectius específics:

- Proporcionar a tot el personal municipal informació sobre les obligacions municipals en relació a la protecció i el respecte dels drets humans i la diversitat.

- Donar a conèixer els diferents àmbits temàtics i substantius que afecten els drets humans i la diversitat, i que tenen una repercussió directa en la tasca del personal municipal.
- Fomentar la cultura de drets humans i el reconeixement de la diversitat entre el personal municipal, en especial en llocs de treball i funcions que tinguin un major impacte sobre els drets de la ciutadania.
- Prevenir les vulneracions de drets humans i la discriminació en la tasca diària del personal de l'Ajuntament.
- Capacitar els treballadors i treballadores municipals per detectar situacions de discriminació, tracte no igualitari o fins i tot d'odi, i per conèixer i fer servir els mecanismes de garantia dels drets.

3. EIXOS ESTRATÈGICS, LÍNIES DE TREBALL I ACCIONS A REALITZAR

El gran nombre de treballadors i treballadores que integren el personal municipal¹, així com la diversitat de tasques i funcions que desenvolupen, fa impossible que en el període 2017-2019 es pugui formar a tot el personal municipal per instal·lar la capacitat d'esdevenir actors/es de protecció dels drets humans des del seu lloc de treball.

1. Actualment (any 2016) la Gerència de Recursos Humans i Organització dona una xifra de 6.357 treballadors/treballadores municipals als quals s'han de sumar al voltant de 6.000 més dels Instituts Municipals.

Per aquest motiu, el disseny d'aquest pla de formació interna s'articula mitjançant tres eixos estratègics, que es desenvolupen a través de 6 línies d'actuació que es concreten en 10 accions.

Recordem amb la graella següent quins són els eixos de treball, les línies d'actuació i les accions que es van establir en la Mesura de Govern i que en el present informe anirem desgranant una per una, explicant el que s'ha pogut portar a terme, el que no i el que està per desenvolupar de cara al proper any.

6

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

Eix 1. Sensibilitzar	Línia d'actuació 1: informació	Acció 1: píndola informativa i càpsules d'autoaprenentatge
		Acció 2: campanyes temàtiques
		Acció 3: xerrades i informatives
Eix 2. Capacitar	Línia d'actuació 2: formació de grups-objectiu	Acció 4: formació de grups objectiu segons funció
		Acció 5: formació de grups objectiu a demanda
	Línia d'actuació 3: formació transversal	Acció 6: programació a l'oferta de recursos humans
Eix 3. Incorporar a la cultura institucional	Línia d'actuació 4: acollida a nou personal	Acció 7: incorporació de criteris en projectes d'acollida a nous treballadors/es
		Acció 8: introducció de criteris en accions formatives
	Línia d'actuació 5: incidència en accions formatives existents	Acció 9: Capacitació d'equips en formació interna
	Línia d'actuació 6: sensibilització de personal directiu	Acció 10: informació/formació de gerents, directius i comandaments

4. CONTINGUT DE LES FORMACIONS

Durant aquest any 2017 hem treballat tant continguts de drets humans com d'interculturalitat/diversitat. A continuació desgranem els continguts que s'han impartit en les formacions dutes a terme durant aquest curs. A l'annex es poden trobar exemples de programes de formació.

Continguts de drets humans

- Informació sobre mecanismes de garantia de drets humans: OND i Síndica de Greuges.
- El Dret a la Participació i què comporta. La garantia del dret a la participació, activa, lliure i significativa de la ciutadania en les polítiques públiques. Interacció del dret a la participació amb altres drets. Bones i males pràctiques en la implementació i l'exercici del dret a la participació en l'àmbit municipal de Barcelona.
- L'enfocament basat en drets humans.
- Marc normatiu, internacional i nacional i les obligacions que se'n deriven.

Continguts en els diferents àmbits de la discriminació i del discurs de l'odi:

- El racisme i els diferents àmbits de la discriminació: islamofòbia, antigitanisme, aporofòbia, antisemitisme, xenofòbia...
- Com s'arriba a la discriminació: la piràmide de l'odi.

Continguts en interculturalitat

La mirada intercultural aplicada als projectes

- La mirada intercultural aplicada als projectes: per què apostem per la interculturalitat?
- Introducció a la perspectiva intercultural. Els tres principis de la interculturalitat.

- Les dimensions de la perspectiva intercultural.
- Diferència entre un projecte d'expressió de la diversitat i una acció intercultural.
- Contextos d'aplicació de projectes amb perspectiva intercultural.

Introducció a la perspectiva interseccional

- Introducció a la perspectiva interseccional.
- Orígens del concepte d'interseccionalitat. *Feminisme postcolonial*.
- Processos de diferenciació i cofuncionament dels eixos d'opressió.
- Elements clau del concepte d'interseccionalitat: poder, complexitat i situacionalitat.

Cultures i identitats. La construcció de la diversitat cultural

- Què és cultura. Com s'estructuren les cultures i les identitats culturals?
- Principis generals de totes les cultures (projecte, intercanvi, selecció de valors...).
- Identitat i construcció de l'imaginari entorn de la diversitat cultural a Occident. El mite del progrés.
- Desconstruir l'universalisme per arribar a una societat intercultural.

Continguts sobre diversitat religiosa

- Minories religioses a Barcelona: una aproximació a la gestió de la diversitat religiosa des de l'àmbit local.
- Marc de reconeixement a la diversitat religiosa. El mapa religiós de Barcelona.

- El marc de gestió de la diversitat: marc legal i àmbits competencials.
- L'Islam com a tradició religiosa, el protestantisme.
- La religió dins l'àmbit funerari, mort i religió, significat en les diferents tradicions religioses.
- La pràctica funerària dins l'Islam.
- El judaisme com a tradició religiosa, comunitats jueves a Barcelona.
- La pràctica funerària dins el judaisme.
- El Ramadà a Barcelona: gestió local i necessitats emergents.

5. DESENVOLUPAMENT DE LES ACCIONS DURANT EL 2017

Eix 1: sensibilització

La sensibilització consisteix a donar a conèixer la cultura i l'enfocament en drets humans i interculturalitat a tots els treballadors i treballadores municipals mitjançant la difusió d'informació sobre la matèria. La sensibilització del personal municipal respecte als drets humans permetrà destacar la rellevància de l'enfocament en drets en les polítiques públiques i que, en alguns casos, es puguin prevenir vulneracions de drets.

5.1.1. Línia d'actuació 1: informació

Acció 1: píndola informativa i càpsules d'autoaprenentatge

Aquesta acció consisteix a realitzar un material online al qual tinguin accés tots i totes els treballadors i treballadores de l'Ajuntament de Barcelona, en aquest cas, hi tindran accés a aquesta càpsula tant el personal funcionari com aquell personal que treballa per a l'Ajuntament i que està contractat per empreses externes. La idea és que sigui un material molt dinàmic, visual i que es pugui resoldre en poc temps per tal de comunicar el missatge que volem transmetre i arribar al nombre més gran possible de treballadors i treballadores.

Per desenvolupar aquesta acció s'ha contractat Eduxarxa SCCL, cooperativa sense ànim de lucre, que està desenvolupant tant els continguts teórico-pràctics de la píndola com els continguts audiovisuals i el web on s'allotjarà.

El projecte que s'està desenvolupant amb Eduxarxa té com a objectiu realitzar dos vídeos, un referent als drets i l'altre referent a l'interculturalitat. Aquests vídeos donaran pas als dos itineraris formatius en drets i interculturalitat. Aquests tindran 6 càpsules d'autoaprenentatge, i cada càpsula tindrà un cas pràctic en relació a cada un d'aquests itineraris. Aquest cas pràctic donarà pas a triar entre dues opcions, una correcta i una altra d'incorrecta, i a la segona part de la càpsula s'explicarà la part teòrica que volem transmetre.

Acció 2: campanyes temàtiques

Durant aquest any 2017 no hem desenvolupat aquesta acció, ja que es durà a terme l'any 2018 amb el suport del Centre de Recursos de Drets Humans que s'ha de posar en marxa a l'Oficina per la No Discriminació i que desenvoluparà els continguts que han de donar pas a les campanyes temàtiques sobre els drets humans a la ciutat.

Acció 3: xerrades informatives

Aquesta acció s'està començant a posar en marxa a partir de l'elaboració del catàleg de sessions informatives i formatives sobre les diferents temàtiques que afecten els drets humans i la interculturalitat. Aquest catàleg és un recull de propostes d'entitats, professional i dels mateixos serveis de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat (Oficina d'Afers Religiosos i Oficina per la No Discriminació). En aquests moments s'ha pogut presentar aquest catàleg en els districtes de Ciutat Vella i Horta- Guinardó, i durant el 2018 es desplegarà en la resta de districtes. Aquest material es lliurarà juntament amb el llançament de la píndola informativa virtual.

5.2 EIX 2: CAPACITACIÓ

5.2.1 Línia 2: formació de grups-objectiu:

Acció 4: formació de grups objectiu segons funció

Les tasques i funcions desenvolupades per determinats treballadors i treballadores municipals tenen especial incidència sobre els drets de la ciutadania, per aquest motiu es converteixen en grup objectiu de la capacitació per a la incorporació de

l'enfocament en drets humans i la diversitat en els llocs de treball.

Per aquest any 2017 s'han triat els grups objectiu següents per capacitar: tramitadors/es Oficines d'Atenció al Ciutadà/ana, agents de la Guàrdia Urbana, personal de Serveis Socials.

En les graelles que venen a continuació es pot veure el detall de què s'ha treballat amb aquests grups i els indicadors de les formacions que s'han dut a terme:

10

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat

PERSONAL GUÀRDIA URBANA

Formació policia de barri del districte de Nou Barris

Destinatari	Agents seleccionats per policia de barri en el districte de Nou Barris.
Continguts de la formació	- La diversitat religiosa a Nou Barris (1 hora). - Drets de ciutadania i no discriminació (2 hores). - La diversitat cultural als barris (3 hores).
Hores de formació	6 hores de formació.
Nombre de persones formades	29 en total. 14 policies de barri. 15 sergents i caporals.
Grau de satisfacció	3,94 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Aida Guillen, directora de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat. Cristina Fernández, doctora en dret i ciència política, consultora en drets humans. Maria Mateu, formadora i consultora intercultural del sector privat, social i públic
Lloc de realització	Districte de Nou Barris. Plaça Major, 1.

Formació acollida agents de la Guàrdia Urbana

Destinatari	Sessió d'acollida de nous cossos policials que venen d'altres administracions.
Continguts de la formació	Els conceptes clau dels drets humans i les corresponents obligacions. La responsabilitat de la policia de respectar i protegir els drets humans en una societat democràtica. La importància i les característiques del principi d'igualtat i de no discriminació en la gestió de la diversitat.
Hores de formació	2 hores.
Nombre de persones formades	49 persones.
Grau de satisfacció	No tenim informació.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Cristina Fernández, doctora en dret i ciència política, consultora en drets humans.
Lloc de realització	Carrer de la Guàrdia Urbana, 1-3.

Formació policia de barri del districte dels districtes de Sant Andreu i Sant Martí

Destinatari	Agents seleccionats per policia de barri en els districtes de Sant Andreu i Sant Martí.
Continguts de la formació	- La diversitat religiosa a Nou Barris (1 hora i mitja). - Drets de ciutadania i no discriminació (2 hores). - La diversitat cultural als barris (3 hores). - Poble gitano: reptes de futur (1 hora i mitja).
Hores de formació	7 hores.
Nombre de persones formades	25 persones.
Grau de satisfacció	3,8 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Cristina Monteys, Coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Aida Guillen, directora de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat. Cristina Fernández, doctora en dret i ciència política, consultora en drets humans. Maria Mateu, formadora i consultora intercultural. Paqui Perona, medidora i coordinadora dels projectes d'intervenció social per a l'empoderament de les dones gitanes de la Fundació Surt al barri de La Mina, de l'entitat "Veus Gitanes".
Lloc de realització	Espai Bombers, Carrer de Lleida, 30.

PERSONAL SERVEIS SOCIALS

Destinataris	Unitats de Suport Administratiu de Serveis Socials. 27 persones formades (3 grups).
Continguts de la formació	Els deures de l'Ajuntament respecte als drets humans i la no discriminació. L'enfocament intercultural. Estereotip, perjudici, discriminació. Tenir-ho en compte des del nostre lloc de treball. Tipus de discriminació. Informació sobre mecanismes de garantia de drets humans: OND i Síndica de Greuges.
Hores de formació	2 hores.
Grau de satisfacció	4,4 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Aida Guillen directora de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat. Cristina Fernández, doctora en dret i ciència política, consultora en drets humans. Ana Lemkow, tècnica de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat.
Lloc de realització	Espai 1 de Drets socials, carrer de València, 344. Casa Elizalde, carrer de València, 302.

PERSONAL D'OFICINES D'ATENCIÓ AL CIUTADA/NA

Destinatari	Caps de les Oficines d'Atenció al ciutadà/ana.
Continguts de la formació	1a part. Conceptes: què són els drets humans i concepte de racisme. Com afecten la convivència i la garantia dels drets humans en la nostra tasca a l'Ajuntament? (SOS Racisme). 2a part: estratègies per abordar situacions interculturals.
Hores de formació	5 hores hores de formació.
Nombre de persones formades	10 persones.
Grau de satisfacció	4,3 (sobre 5).
Entitats/professionals que realitzen la formació	SOS Racisme (1 hora) La Xixa Teatre (4 hores).
Lloc de realització	Oficina per la No Discriminació. Carrer de Ferran, 32.

TRAMITADORS I TRAMITADORES DE LES OFICINES D'ATENCIÓ AL CIUTADÀ

Destinatari	Tramitadors i tramitadores de les Oficines d'Atenció al Ciutadà/ana.
Continguts de la formació	1a part. Conceptes: que són els drets humans i concepte de racisme. Com afecten la convivència i la garantia dels drets humans en la nostra tasca a l'Ajuntament? (SOS Racisme). 2a part: estratègies per abordar situacions interculturals.
Hores de formació	6 hores de formació.
Nombre de persones formades	11 persones.
Grau de satisfacció	4,5 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Sos Racisme (14 h). La Xixa Teatre (5 h).
Lloc de realització	Carrer de Calàbria, 66. 2a planta.
Previsió de properes formacions	Febrer de 2018.

13

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

De cara al 2018 s'ha treballat intensament amb el Consorci d'Educació de Barcelona a fi de poder programar una formació per a mestres que es desenvoluparà durant el primer trimestre del 2018. En total s'han dut a terme 5 reunions amb el Consorci d'Educació i finalment s'ha treballat en el programa formatiu "Com fer una escola intercultural" del qual s'oferirà la primera edició el primer trimestre del 2018, en el CRP del Districte de les Corts, especialista en interculturalitat. A l'annex 1 es pot consultar el programa.

Acció 5: formació de grups-objectiu A demanda

Durant aquest any 2017 s'han rebut diverses demandes de formació a mida, tant de

l'eix temàtic de drets humans com de l'eix d'interculturalitat. Les demandes rebudes han vingut o bé d'un altre departament, com és el cas de les peticions dutes a terme per la Direcció de Serveis de Democràcia Activa i pel Departament de Joventut, o bé d'un districte, com és el cas de tot el projecte de formació que s'ha implementat a Ciutat Vella.

En les graelles següents especificuem quines formacions s'han dut a terme a demanda:

Formació: mecanismes de garantia de drets humans dirigit a tècnics/ques de districte que realitzen informes de contestació a les queixes dirigides a la Síndica de Greuges

Direcció, departament o districte que fa la sol·licitud	Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat.
Destinatari	Tècnics/ques de districte que duen a terme la tasca de contestar les queixes que fan arribar a la Síndica de Greuges.
Continguts de la formació	Sessió de treball per millorar la qualitat de les respostes de les sindicatures de greuges de Barcelona i Catalunya i reivindicar-les com a defensores dels drets de la ciutadania.
Hores de formació	2 hores.
Nombre de persones formades	20 (aprox.).
Grau de satisfacció	No tenim dades.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Aida Guillen, directora de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat. Tècnics/ques de les sindicatures de Barcelona i Catalunya.
Espai de formació	Drets Socials. Carrer de València, 344, espai 2.

15

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

Formació: Dret a la participació

Direcció, departament o districte que fa la sol·licitud	Direcció de Serveis de Democràcia Activa i Descentralització.
Destinataris	17 tècnics/ques de la Direcció de Serveis de Democràcia Activa 4 tècniques de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania.
Continguts de la formació	<ul style="list-style-type: none"> - Què és el dret a la participació i què comporta. - L'enfocament basat en drets humans i la garantia del dret a la participació activa, lliure i significativa de la ciutadania en les polítiques públiques. - Marc normatiu i les obligacions que se'n deriven. - Interacció del dret a la participació amb altres drets.
Nombre de persones formades	21 persones.
Hores de formació	2 hores de formació.
Espai de formació	Centre Cívic Sagrada Família. Carrer de Provença, 480.
Grau de satisfacció	4,54 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Institut de Drets Humans de Catalunya: David Bondia, director.

Formació: Participació i diversitat

Direcció, departament o districte que fa la sol·licitud	Direcció de Serveis de Democràcia Activa i Descentralització.
Destinatari	Tècnics/ques de la Direcció de Serveis de Democràcia Activa.
Continguts de la formació	Models de gestió de la diversitat. Per què apostem per la interculturalitat? (30 minuts). Assimilacionisme. Multiculturalisme. Interculturalisme. Les dimensions de la perspectiva intercultural i la seva aplicació a partir d'exemples (1 h). Igualtat de drets i d'oportunitats, reconeixement de la diversitat, interacció positiva, participació diversa i sentiment de pertinença. Dinàmica: en l'àmbit de la participació, com podem tenir en compte les dimensions de la interculturalitat.
Nombre de persones formades	17 persones.
Hores de formació	5 hores.
Grau de satisfacció	4,5 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Kira Bermúdez, pedagoga i mediatora intercultural.
Espai de formació	Centre Cívic Sagrada Família. Carrer de Provença, 480.

16

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat

El districte de Ciutat Vella conjuntament amb el Pla BCN Intercultural van elaborar Pla de formació intercultural dirigit als treballadors i treballadores així com a l'equip de govern del districte. Les dues graelles següents formen part d'aquest pla de formació.

Formació: Introducció a la perspectiva intercultural

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	Districte de Ciutat Vella.
Persones destinatàries	Personal directiu, consellers i conselleres del districte de Ciutat Vella.
Continguts de la formació	<ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer el marc teòric de la perspectiva intercultural. - Reflexionar entorn del treball amb perspectiva intercultural a l'hora de definir, executar i avaluar polítiques públiques. - Contribuir a la millora d'un tema o situació concreta amb la incorporació de la perspectiva intercultural.
Nombre de persones formades	15 persones.
Hores de formació	9 hores de formació.
Espai de formació	Seu del districte de Ciutat Vella. Carrer de Ramelleres, 17.
Grau de satisfacció	4/5 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Kira Bermúdez, pedagoga i medidora intercultural. Programa BCN Intercultural.

Formació: la mirada intercultural aplicada al disseny, execució i avaluació de projectes

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	Districte de Ciutat Vella
Persones destinatàries	Personal tècnic del Districte de Ciutat Vella (Direcció de Serveis a les persones i al territori del Districte de Ciutat Vella, 4 persones de Serveis Socials i foment de ciutat).
Nombre de persones formades	18 persones.
Contingut de la formació	<ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer el marc teòric de la perspectiva intercultural. - Prendre consciència del context i del lloc d'enunciació des d'on s'incorpora la mirada intercultural. - Conèixer i desenvolupar competències interculturals en el propi procés cap a la interculturalitat. - Aportar eines per autoavaluar la incorporació de la perspectiva intercultural al disseny, execució i avaluació de projectes i accions.
Hores de formació	18 hores.
Espai de formació	Seu del districte de Ciutat Vella. Carrer de Ramelleres, 17.
Grau de satisfacció	No tenim dades.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Brigitte Vasallo, formadora i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural. Kira Bermúdez, pedagoga i medidora intercultural. La Xixa Teatre (entitat col·laboradora amb el Pla Barcelona intercultural Programa BCN Intercultural).

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

Formació: Intervenir i treballar des d'una mirada interseccional

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	Districte de Ciutat Vella.
Persones destinatàries	Professionals i entitats involucrades en el Circuit contra la violència vers les dones (professionals de PIADs, treballadores socials, tècniques de districte).
Nombre de persones formades	29 persones.
Hores i contingut de la formació	Aquest curs s'articula envers el concepte d'interseccionalitat, una eina que permet treballar des dels biaixos de discriminació múltiples que travessen les persones (gènere, edat, classe, origen, etc.) i que ens permet adaptar-la a cada context, persona, col·lectiu i circumstància.
Hores de formació	20 hores.
Espai de formació	Seu de districte de Ciutat Vella
Grau de satisfacció	5 sobre 5.
Espai de Formació	Seu del Districte de Ciutat Vella. Carrer de Ramelleres, 17.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Brigitte Vasallo, formadora i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural. Úrsula Santa Cruz, psicòloga comunitària i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural Marisela Montenegro, professora universitària i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural. Fatiha El Mouali, portaveu de la Unitat contra el Racisme i el Feixisme. Col·laboradora del Pla BCN Intercultural.

Formació: Formació per a equipaments culturals del Raval

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	Foment de ciutat.
Continguts de la formació	Programació amb perspectiva intercultural. Diversitat i minories religioses. Comunicació en perspectiva intercultural. La cultura des d'una mirada jove i diversa. Visita a l'oratori islàmic Camí de la Pau.
Hores de formació	17,5 hores.
Nombre de persones formades	20 persones.
Espai de formació	Casal Folch i Torres. Carrer de la Reina Amàlia, 31.
Grau de satisfacció	3,93 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Tània Adam, fundadora y editora de Radio África Magazine i presentadora al programa Terrícoles de Betevé. Imma Soler, de la Biblioteca Sant Pau. Laia Ramos, d'Interfícies(Arts Santa Mònica). Rafa Besoli.Tècnic de Comunicació de l'Ajuntament de Barcelona i col·laborador del Pla BCN Intercultural. Anna Sànchez, de Joves TEB, ara COLECTIC. Mercè Solé, de l'associació LINGUAPAX. Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Wafae Moussaoui, col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural. Mustafa Hasnatadvocat, responsable de relacions públiques a Minhaj ul Quran International Spain. Gurdwara Sikh (Gagandeep Singh).

19

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat

Formació: Eines i recursos pel foment de la interculturalitat

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	DS Joventut + CJB.
Continguts de la formació	<p>Cultures i identitats: la construcció de la diversitat cultural. Apliquem la perspectiva decolonial al nostre dia a dia. Comunicació intercultural i competències interculturals en atenció directa. Perspectiva antiracista en la comunicació externa i les xarxes Socials . Eines i recursos per al foment de la interculturalitat.</p>
Hores de formació	15 hores de formació. 2 grups.
Nombre de persones formades	29 persones (26 persones informadores del Punt d'Informació Juvenil i 3 tècnics/ques del Centre de Recursos Juvenils).
Grau de satisfacció	Aquest curs acaba el gener del 2018, per la qual cosa no disposem del grau de satisfacció.
Entitats/professionals que realitzen la formació	<p>Centre D'estudis Africans, Jessica González, politòloga i coordinadora de projectes interculturals. SOS Racisme, Alicia Rodríguez, coordinadora del SAID (Servei d'atenció i denúncies de SOS Racisme) Boca Ràdio, entitat juvenil. Aixada Antiracista, entitat juvenil.</p>
Espais de la formació	<p>Ateneu l'Harmonia, carrer de Sant Adrià, 20. Casal de joves Girapells. Espai Avinyó. La Vaqueria, SCI.</p>

Formació: àmbit funerari i diversitat religiosa a Barcelona

Direcció, Departament o Districte que fa la sol·licitud	Rituals funeraris i diversitat religiosa.
Continguts de la formació	Diversitat religiosa: marc de referència i mapa religió de la ciutat. Mort i religió, significat en les diferents tradicions religioses. L'Islam com a tradició religiosa, comunitats islàmiques a Barcelona. La pràctica funerària dins l'Islam. El judaisme com a tradició religiosa, comunitats jueves a Barcelona. La pràctica funerària dins del judaisme.
Hores de formació	6 hores.
Nombre de persones formades	17 persones.
Espai de formació	Oficina d'Afers Religiosos, carrer de Comerç, 44.
Grau de satisfacció	4,3 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Gloria Garcia-Romeral, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos.

21

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

5.2.2. Línia d'actuació 3: formació transversal

Acció 6: programació a l'oferta de recursos humans

Aquest any 2017 s'ha dut a terme el curs següent a l'oferta transversal de RRHH:

- La mirada interseccional: com abordar els eixos de discriminació des de l'administració pública.

En la graella següent podem veure els detalls del mateix:

Formació: la mirada interseccional: com abordar els eixos de discriminació des de l'administració pública

Nombre de persones formades	25 persones.
Continguts de la formació	Aquest curs s'articula envers el concepte d'interseccionalitat, una eina que permet treballar des dels biaixos de discriminació múltiples que travessen les persones (gènere, edat, classe, origen, etc.) i que ens permet adaptar-la a cada context, persona, col·lectiu i circumstància.
Hores de formació	25 hores.
Grau de satisfacció	4, 44 sobre 5.
Entitats/professionals que realitzen la formació	Maria Rodó, formadora especialista en interseccionalitat i col·laboradora del Pla BCN Intercultural. Brigitte Vasallo, formadora especialista en interculturalitat i col·laboradora del Pla BCN Intercultural. Marisela Montenegro, professora universitària i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural.
Espai de formació	Ajuntament de Barcelona, Carrer d'Escar, 1.

De cara al 2018, s'han proposat els següents cursos per a l'oferta transversal:

- La mirada interseccional: com abordar els eixos de la desigualtat des de l'administració.
- Les minories religioses: una aproximació a la gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit local.
- Com garantim els DDHH i la no discriminació.

- Planificació de polítiques públiques des de l'enfocament dels drets humans.

La Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat ha ofert altres formacions per a professionals de l'Ajuntament de Barcelona fora de l'oferta transversal:

Aquest any 2017 s'han ofert les accions informatives i formatives següents fora de l'oferta transversal adreçada a treballadors i treballadores municipals i personal extern:

El Ramadà a Barcelona: gestió local i necessitats emergents

Nombre de persones formades	22 persones.
Continguts de la formació	Diversitat religiosa a Barcelona. Breu introducció a l'Islam: Ramadà i principals celebracions Gestió local de les grans celebracions religioses. El cas del Ramadà a Barcelona: reptes i necessitats. <i>Mesura de Govern sobre la garantia del tracte igualitari a les entitats religioses quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic.</i>
Hores de formació	3 hores.
Grau de satisfacció	4,25 sobre 5.
Entitats/professionals/equipaments que realitzen la formació	Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Glòria Garcia-Romeral, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos.
Espai de la formació	Oficina d'Afers Religiosos, carrer del Comerç, 44.

23

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat

Pla de Formació interna en drets humans i interculturalitat

Minories religioses a Barcelona, una aproximació a la diversitat religiosa des de l'àmbit local

Nombre de persones formades	33 persones.
Continguts de la formació	<p>Diversitat religiosa i drets humans: Pla Barcelona Ciutat de Drets. Marc de reconeixement de la diversitat religiosa. El mapa religiós de Barcelona.</p> <p>El marc de gestió de la diversitat religiosa: marc legal i àmbits competencials.</p> <p>Protestantisme, una introducció a la tradició religiosa.</p> <p>El Cristianisme evangèlic a Barcelona.</p> <p>L'Islam com a tradició religiosa: una mirada a la història, preceptes i principals festivitats.</p> <p>Comunitats islàmiques a Catalunya. Els llocs de culte islàmics a Barcelona.</p> <p>Gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit local: reptes i àmbits d'actuació relacionats amb les comunitats islàmiques i esglésies evangèliques.</p> <p>Mesura de govern sobre la garantia del tracte igualitari a les entitats religioses quant a la realització d'activitats puntuals a l'àmbit públic.</p> <p>Visites a l'Església Evangèlica Protestant de Barcelona i al Centre Islàmic Camí de la Pau.</p>
Hores de formació	12 hores.
Grau de satisfacció	4,33 sobre 5.
Entitats/professionals/equipaments que realitzen la formació	Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Glòria Garcia-Romeral, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos. Anna Salvadó, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos.
Espais de la formació	Oficina d'Afers Religiosos, carrer de Comerç 44. Palau de la Virreina, La Rambla, 99.

La diversitat religiosa a Nou Barris barris: en el marc del projecte amb el Servei de Mediació de Conflictes amb els veïns de Nou Barris amb l'Oratori del carrer del Japó

Nombre de persones formades	12 persones.
Continguts de la formació	La diversitat religiosa al Districte de Nou Barris. La situació del futur oratori islàmic de Nou Barris. Normatives de local. Àmbit de seguretat. Islamofòbia, detecció, gestió i procés per minimitzar l'efecte.
Hores de formació	5 hores.
Grau de satisfacció	No hi ha grau de satisfacció numèric.
Entitats/professionals/equipaments que realitzen la formació	Cristina Monteys, coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos. Wafae Moussaoui, membre de la Unitat Contra el Feixisme i el Racisme i col·laboradora del Pla BCN Intercultural
Espai de formació	Seu del Districte de Nou Barris, plaça Major de Nou Barris, 1.

Per últim, durant el mes de desembre, l'equip de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat ha rebut les següents formacions:

- Islam i comunitats islàmiques a Barcelona: demandes i situacions de discriminació. Aquesta formació l'han dut a terme dues persones de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat (Glòria Garcia-Romeral, tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos, i Montse

Berdun, de l'Oficina per la No Discriminació).

- Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes, ofert per l'Escola de Cultura de Pau.

5.3. Eix 3: incorporació a la cultura institucional

5.3.1. Línia d'actuació 4: acollida de nou personal

Acció 7: incorporació d'acollida a nou personal

S'han realitzat 4 formacions presencials d'acollida:

3 Formacions dutes a terme a les noves incorporacions de les Unitats de Gestió Administrativa en els Centres de Serveis Socials (UGAS). Esmentada en la línia d'actuació 2, acció 4 (formació de grups objectiu).

Formació d'acollida a agents de la Guàrdia Urbana. Esmentada en la línia d'actuació 2, acció 4 (formació de grups objectiu).

Personal de nova incorporació en el departament de Democràcia Activa. Esmentada en la línia d'actuació 2, acció 5 (formació de grups objectiu segons demanda).

Incorporació de càpsules online en l'itinerari d'acollida de l'entorn virtual d'aprenentatge. Les càpsules incorporades són una entrevista titulada "Barcelona i els Drets Humans" a l'Aida Guillen, directora de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat; i dues formacions que es van dur a terme i de les quals se n'ha editat un vídeo. Aquestes formacions són: Competències bàsiques de les UGAS (Temari sobre drets i diversitat, Aida Guillen, directora de la DS de Drets de Ciutadania i Diversitat) i Cultures i identitats (Lola López, Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat).

A banda d'aquestes càpsules ja gravades de les formacions dutes a terme, també s'incorporarà la píndola informativa que s'està treballant amb Eduxarxa.

5.3.2. Línia d'actuació 5: incidències en accions formatives existents

Acció 8 i 9: introducció de criteris en accions formatives i capacitació d'equips en formació interna

Aquestes dues accions s'expliquen juntes, perquè la feina que s'ha dut a terme aquest any, en referència a la introducció de criteris de drets humans i interculturalitat, s'ha implementat a través de la formació de formadors. I, concretament, a la Guàrdia Urbana, en col·laboració amb el Departament de Desenvolupament. Això s'ha fet dotant de criteris a les persones que formen els agents de la GUB, específicament en aquelles formacions que estan relacionades amb tècniques d'operativa d'accions policials pel que fa a la preservació dels drets humans a l'hora d'aplicar aquestes operatives.

A més, el 2017, s'han pogut implementar aquests criteris de manera concreta en una formació sobre la normativa del taxi, on vam poder fer algunes recomanacions i aportacions que van quedar recollides en el PPT que els formadors i les formadores van transmetre als agents que van rebre la formació.

En el quadre següent es pot visualitzar les accions formatives en què s'han aplicat aquests criteris:

Formacions on s'han transmès els criteris de DDHH i diversitat

Acció realitzada per sol·licitud de la Guàrdia Urbana en una formació sobre la normativa del taxi. Introducció de criteris i recomanacions al PPT que van fer arribar des de GUB.

5.3.2. Línia d'actuació 6: sensibilització de personal directiu

Acció 10: informació/formació de gerents, directius i comandaments

Actualment s'està treballant en aquesta actuació per poder-la desenvolupar durant

l'any 2018 amb la idea que es puguin afegir hores de formació al Mestratge de directius i directives de l'Escola d'Administració Pública.

6. INDICADORS GLOBALS

Així doncs, fent la suma del nombre de persones formades arribem la suma de 469 persones en acabar l'any 2017, amb

un total de 178,5 hores de formació. A la graella adjunta es poden visualitzar els números d'aquest any 2017.

Acció formativa	Persones formades	Hores de formació
Agents GUB policia de barri al districte de Nou Barris:		
- Policia de barri: agents de prevenció i garantia de drets humans	29	6
- Diversitat religiosa a Nou Barris.		
- Diversitat cultural als barris.		
Curs d'acollida a nous agents de la GUB:		
- Drets humans i interculturalitat. Implicacions en el treball policial.	49	2
Agents GUB policia de barri als districtes de Sant Andreu i Sant Martí		
- Policia de barri: agents de prevenció i garantia de drets humans.	25	7
- Diversitat religiosa a Nou Barris.		
- Diversitat cultural als barris.		
- Poble gitano: reptes de futur.		
Curs d'acollida a les UGAS (Unitats de Gestió Administrativa):		
- Treballem per la ciutat, treballem per les persones, treballem pels drets humans.	10	2
Curs d'acollida a les UGAS (Unitats de Gestió Administrativa):		
- Treballem per la ciutat, treballem per les persones, treballem pels drets humans.	11	2
Curs d'acollida a les UGAS (Unitats de Gestió Administrativa):		
- Treballem per la ciutat, treballem per les persones, treballem pels drets humans.	6	2
Curs caps Oficines d'Atenció al Ciutadà/ana:		
- Drets humans i interculturalitat.	10	5
Curs tramitadors i tramitadores d'OACs.		
- Drets humans i interculturalitat.	11	6
Curs: Mecanismes de garantia dels DDHH.	20	2
Curs: Dret a la participació.	21	2
Curs: Diversitat i participació.	17	5
Curs: Introducció a la perspectiva intercultural a Ciutat Vella (personal directiu).	15	9

Curs: La mirada intercultural aplicada al disseny, execució i avaluació.	18	18
Curs: Intervenir i treballar des d'una mirada interseccional	29	20
Curs: Formació per a equipaments culturals del Raval.	20	17,5
Curs: Eines i recursos per al foment de la interculturalitat.	29	15
Curs: Àmbit funerari i diversitat religiosa a Barcelona.	17	6
Curs: La mirada interseccional, com abordar els eixos de desigualtat des de l'administració pública.	25	25
Curs: El Ramadà a Barcelona: gestió local i necessitats emergents.	22	2
Curs: Minories religioses a Barcelona, una aproximació a la diversitat religiosa des de l'àmbit local.	33	12
Curs: Diversitat religiosa Nou Barris.	12	5
Curs: Islam i comunitats islàmiques a Barcelona: demandes i situacions de discriminació.	20	4
Curs: Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes (ofert per l'Escola de Cultura de Pau).	20	4
TOTAL	469	178,5

7. ENTITATS, PROFESSIONALS I/O SERVEIS DS DE DRETS DE CIUTADANIA I DIVERSITAT PROVEÏDORS DEL PLA DE FORMACIÓ EN DDHH I INTERCULTURALITAT

Tal com es va esmentar en el document de la Mesura de Govern, els continguts de les accions que contempla aquest pla no han estat impartits i elaborats únicament per la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat, sinó que, en molts casos, s'han dut a terme en col·laboració i de manera convinguda amb les entitats expertes en drets humans i interculturalitat, i s'ha contribuït d'aquesta manera, en la mesura possible, en l'enfortiment de la seva tasca. D'aquesta manera, mitjançant el pla, es reivindica i es divulga el coneixement existent per part de les entitats expertes. Cal afegir que, a banda de les entitats amb les quals hem pogut treballar aquest 2017, també hem comptat amb un ampli ventall de professionals experts en la matèria.

Per tal de poder treballar braç a braç amb les entitats, s'hi han dut a terme dues reunions, la primera, per poder presentar el pla de formació i recollir les propostes per part de les entitats; i la segona, per poder donar comptes de quines accions s'han dut a terme aquest any 2017.

Per les formacions d'aquest 2017 s'ha comptat amb les entitats següents:

- La Xixa Teatre
- SOS Racisme
- Institut de Drets Humans de Catalunya
- Centre d'Estudis Africans
- Veus Gitanes
- Escola de Cultura de Pau

De cara a l'any 2018 també comptarem amb les següents entitats per a la formació transversal ja planificada:

- Novact (Institut Internacional per l'Acció No Violenta)
- Escola de Cultural de Pau
- ANUE (Associació per a les Nacions Unides a Espanya)
- IDHC (Institut de Drets Humans de Catalunya).

També s'ha comptat amb les professionals següents, expertes en drets humans i interculturalitat:

- Cristina Fernàndez Bessa
- Maria Mateu
- Kira Bermúdez
- Brigitte Vasallo
- Fàtima Hassoun
- Maria Rodó
- Marisela Montenegro
- Tània Adam
- Imma Soler
- Laia Ramos
- Rafa Besoli
- Anna Sànchez
- Mercè Solé de LINGUAPAX
- Mustafa Hasnat
- Gurdwara Sikh (Gagandeep Singh)

I els/les següents professionals i/o serveis de la pròpia DS també han donat formació:

- Aida Guillen (directora DS de Drets de Ciutadania i Diversitat)
- Cristina Monteys (coordinadora de l'Oficina d'Afers Religiosos)
- Glòria Garcia-Romeral (tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos)
- Anna Salvador (tècnica de l'Oficina d'Afers Religiosos)
- Ana Lemkow (tècnica DS de Drets de Ciutadania i Diversitat)

8. CAP AL 2018

Durant l'any 2018 continuarem amb les diferents accions del Pla de formació previstes per al període 2017-2019. En la graella

següent podem veure un resum de la previsió per al 2018, que ja s'ha començat a treballar durant l'any 2017:

Eix sensibilització

Acció 1: píndola informativa i càpsules d'autoaprenentatge	Tenir disponible per a tot el personal municipal el projecte de la píndola informativa i les càpsules d'autoaprenentatge. Fer-ne difusió entre tots els districtes i sectors per impulsar-ne l'ús entre tots i totes les treballadores municipals. Utilitzar el material audiovisual per les formacions pròpies que duem a terme des de la direcció.
Acció 2: campanyes temàtiques	Encetar aquesta acció amb la col·laboració del Centre de Recursos pels DDHH.
Acció 3: xerrades informatives	Presentar el catàleg de formació i la píndola informativa a tots els districtes i sectors. Implementar les sessions informatives o formatives que ens facin des de les diferents àrees de l'Ajuntament a través del Catàleg.

Eix capacitació

Acció 4: formació de grups objectiu	Seguir capacitant els tres grups objectius que es van triar per al 2017, ja que encara falten molts professionals per formar. Previsions per capacitar GUB durant el 2018: formar dos districtes al febrer i dos districtes a l'octubre per a la figura de policia de barri. Previsions per capacitar personal de serveis socials: proposar una formació per l'oferta dins el catàleg de serveis socials, seguir amb el curs d'acollida de les UGAS i estendre-ho a la resta del personal de les UGAS. OACS: durant el 2018 hi ha prevista una formació per la qual hauran de passar tots els tramitadors/res. Incorporar dos nous grups objectius. Mestres del Consorci d'Educació de Barcelona. Tècnics i tècniques de prevenció.
Acció 5: formació de grups objectiu segons demanda	Aumentar les formacions a demanda oferint de manera proactiva les accions del catàleg de formació i altres que puguin sortir. Actualment, hi ha prevista una formació pels JIPS (Jove Vine i Informa't) que és una figura que treballa als IES. Aquesta formació disposa d'eines i recursos per al foment de la interculturalitat i es durà a terme el primer trimestre del 2018. Per al tercer trimestre es preveu oferir en els PIJ, JIPS i Ates una formació en drets humans als i les professionals per tal que això reverteixi en els joves amb els quals treballen. Implementar la formació a demanda del departament d'intervenció social en l'espai públic (a l'espera de rebre resposta a la proposta duta a terme el juliol del 2017).

31

**Direcció de Serveis
de Drets de
Ciutadania
i Diversitat**

Pla de Formació
interna en drets
humans
i interculturalitat

Acció 6: formació voluntària a l'oferta transversal	<p>Implementar els 3 cursos que s'han proposat des de la mesura de govern per l'oferta transversal.</p> <p>Tornar a proposar aquests cursos per a la proposta formativa del 2019 i presentar noves propostes.</p>
---	---

Eix cultura institucional

Acció 7: Incorporació de criteris en projectes d'acollida a nous treballadors/es	<p>Visualitzar els indicadors d'impacte del material ofert a l'entorn virtual d'aprenentatge.</p> <p>Acordar poder participar en les formacions d'acollida no només de GUB i de Serveis Socials sinó d'aquelles que no tenen catàleg de formació propi i els hi fan una acollida presencial des de RRHH.</p> <p>Acordar fer acollida als nous treballadors i les noves treballadores que entren a la Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència per poder incorporar els criteris en drets humans i interculturalitat i que ho adoptin en les seves tasques a l'Ajuntament.</p>
Acció 8: formació de formadors en DDHH i diversitat	Acordar poder formar als formadors contractats pel departament de RRHH perquè apliquin aquests criteris en les seves formacions.
Acció 9: Formació a directius	Implementar la formació en el mestratge de l'administració pública.

9. PRESSUPOST EXECUTAT

El pressupost executat va ser de:
35.229,13 €

10. ANNEX: PROGRAMES FORMATIUS

Com fem una escola intercultural? (20 hores)

1a sessió: Cultures i identitats. La construcció de la diversitat cultural (2,5 h) Lola Lòpez

Data: 1 de febrer del 2018 de 17 a 19:30 h

- Què és cultura. Com s'estructuren les cultures i les identitats culturals?
- Principis generals de totes les cultures (projecte, intercanvi, selecció de valors...).
- Identitat i construcció de l'imaginari entorn de la diversitat cultural a Occident. El mite del progrés.
- Desconstruir l'universalisme per arribar a una societat intercultural.

2a sessió: Per què cal apostar per la interculturalitat en els centres educatius? (2,5 h) Kira Bemúdez

Data: 8 de febrer del 2018 de 17 a 19:30 h

- Models de socialització (hostilitat-coexistència-convivència) i repàs de les diferents "estratègies d'adaptació a la diversitat".
- Els tres principis de la interculturalitat.
- Què és un projecte intercultural? Diferències entre un projecte d'expressió de la diversitat cultural i un projecte intercultural.
- Conseqüències de no treballar des d'una perspectiva intercultural a l'escola.

3a sessió: Eines vivencials per a la reflexió intercultural a l'aula (2,5 h) La Xixa Teatre

Data: 15 de febrer del 2018 de 17 a 19:30 h

- Conèixer i treballar el concepte de la interculturalitat d'una forma vivencial.
- Analitzar els processos de creació d'estereotips, prejudicis i rumors. Reconèixer els propis estereotips des de la pràctica com a eina aplicable a la tasca diària.
- Reconèixer el pes de les emocions en les relacions humanes (el que entra en contacte en les relacions interculturals no són les cultures sinó les persones).
- Quin impacte té a l'aula la meua mirada? Per què és necessària una mirada intercultural i interseccional?

4a sessió: El mètode de l'incident crític com a eina de comunicació intercultural (2,5 h) La Xixa Teatre

Data: 22 de febrer del 2018 de 17 a 19:30 h

- Analitzar casos "d'incidents crítics" viscuts pels professionals segons el quadre analític del mètode dels incidents crítics (descentrament, comprensió de l'altre i negociació intercultural).
- El concepte de "xoc cultural".

5a sessió: La mirada intercultural a la pràctica (I) (2,5 h)

Edgar Iglesias

Data: 1 de març del 2018 de 17 a 19:30 h

- El recorregut d'experiències i projectes per incorporar la perspectiva intercultural.
- La incorporació de la perspectiva intercultural en diferents nivells:
  - Aula
  - Centre
  - Currículum
  - Metodologia
  - Comunitat
- Aportacions d'altres experiències per part del grup. Què fem bé? Què podem canviar/ incorporar per millorar?

6a sessió: La mirada intercultural a la pràctica (II) (2,5 h)

Edgar Iglesias

Data: 8 de març del 2018

- Pràctica: Com incorporem la perspectiva intercultural a una situació a l'aula? Es treballarà entorn d'un cas hipotètic amb les persones participants en el curs.
- Preparació treball no presencial: com fem una escola intercultural?

7a sessió (no presencial, 2,5 h)

Data: 15 de març

- Les persones participants presentaran un treball relacionat amb els continguts del curs. El treball tindrà com a objectiu fer una proposta per abordar de manera pràctica algun tema concret (casos concrets, projecte més ampli, activitats, etc.) i portar-lo a debat/comentari al centre educatiu.

8a sessió (2,5 h)

Edgar Iglesias

Data: 22 de març de 17 a 19:30 h

Sessió de retorn i de comentari del treball plantejat al centre educatiu.

Equip de formadors/es (per confirmar):

- Lola López, Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat
- La Xixa Teatre
- Kira Bermúdez
- Edgar Iglesias

Durada:

El curs consta d'un total de 20 hores, dividides en 6 sessions presencials de 2,5 hores cada una i d'un treball (comptabilitzat en 2,5 h) que cada participant lliurarà a través de la plataforma virtual.

Lloc i dates:

CRP Les Corts

Curs: Minories religioses a Barcelona, una aproximació a la gestió de la diversitat religiosa des de l'àmbit local

---

Objectius:

- Apropar la realitat de la diversitat religiosa de Catalunya, amb especial atenció al context de la ciutat de Barcelona.
  - Situar la gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit de la garantia de drets.
  - Facilitar diferents eines i recursos per al treball amb les comunitats religioses minoritàries.
-

Adreçat a:

- Suport
  - Tècnic/a
  - Gestió de projectes
  - Cap de secció
  - Cap de departament
-

Durada: 12 hores

Personal formador: Equip tècnic de l'Oficina d'Afers Religiosos

---

Continguts:

Sessió 1: La diversitat religiosa a Barcelona (3 h)

- Diversitat religiosa i garantia de drets humans: Pla Barcelona Ciutat de Drets.
- Marc de reconeixement de la diversitat religiosa. El mapa religiós de Barcelona.
- El marc de gestió de la diversitat: marc legal i àmbits competencials.

Sessió 2: L'Islam com a tradició religiosa. Les comunitats islàmiques a Barcelona (3 h)

- L'Islam com a tradició religiosa: una mirada a la història, preceptes i principals festivitats.
- Comunitats islàmiques de Catalunya. Els llocs de culte islàmic de Barcelona.
- Visita a un oratori islàmic.

Sessió 3: El protestantisme com a tradició religiosa. Les comunitats evangèliques a Barcelona (3 h)

- Protestantisme, una introducció a la tradició religiosa.
- El cristianisme evangèlic a Barcelona.
- Visita a una església evangèlica.

Sessió 4: Gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit local (3 h)

- Gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit local: reptes i àmbits d'actuació relacionats amb les comunitats islàmiques i les esglésies evangèliques.
  - *Mesura de Govern sobre la garantia del tracte igualitari a les entitats religioses quan a la realització d'activitats.*
-

Curs: Els drets humans i la no discriminació des del nostre lloc de treball

Objectius

Proporcionar al personal de l'Ajuntament de Barcelona coneixements sobre els drets humans, la no discriminació per aportar eines i capacitats que contribueixin a l'efectivitat dels drets humans des d'una perspectiva d'atenció i reconeixement de la diversitat des dels seus llocs de treball.

Adreçat a

- Suport
- Tècnic/a
- Gestió de projectes
- Cap de secció
- Cap de departament

Personal formador

- ANUE
- Institut de Drets Humans de Catalunya
- Novact
- Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat
- Síndica de Greuges i Oficina per la No Discriminació

Durada: 15 hores

Continguts

Sessió 1: Els drets humans ahir i avui (a càrrec d'ANUE) (3 h)

- Què són els drets humans?
- Evolució des de l'antiguitat fins avui: del Llibre dels mots a la Carta dels drets del ciutadà, vídeo: la Declaració Universal dels Drets Humans.

Sessió 2: Les garanties dels drets humans des de l'àmbit universal a l'àmbit local (a càrrec de IDHC) (3 h)

- Reconeixements i garanties dels drets humans al segle XXI.
- Drets humans i drets a la ciutat: drets de proximitat.
- El paper del municipi com a defensor de drets humans.
- Mecanismes de protecció i garantia dels drets a nivell local.
- *Apunts pràctics de l'Ajuntament: presentació de la Síndica de Greuges (a càrrec de la Síndica de Greuges).*

Sessió 3: La Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat (Direcció de Serveis / a càrrec de l'Institut de Drets Humans de Catalunya) (3 h)

- *Apunts pràctics de l'Ajuntament: Presentació del programa Barcelona Ciutat de Drets (a càrrec de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat) i*
- Què es la Carta de Salvaguarda dels drets humans?
- Què implica per a les ciutats signants?

Sessió 4: Discriminació i discursos d'odi. Narratives i contranarratives (I) (3 h)

- *Apunts pràctics de l'Ajuntament*: Presentació de l'OND i la no discriminació (a càrrec de l'OND) . Presentació de l'Estratègia anti-rumors de Barcelona com l'estratègia de prevenció del racisme i la discriminació (a càrrec de l'equip tècnic interculturalitat).
- Desconstruir la imatge de *l'altre* (diferent) com a enemic (a càrrec de l'Escola Cultura de Pau).
  - Reaccions davant la diferència.
  - Els mecanismes que activen la imatge de l'enemic: emocions, percepcions i dinàmiques grupals, mecanismes per desconstruir la imatge de l'altre.

Sessió 5: Discriminació i discursos d'odi. Narratives i contranarratives (II) (3 h)

- Creació d'alternatives als discursos de l'odi i la discriminació a Barcelona (a càrrec de NOVACT).
  - Principis generals dels discursos d'odi i discriminació.
  - Rol de les xarxes socials en la difusió dels discursos d'odi.
  - Metodologies de creació de narratives.

Metodologia

Es combinaran sessions teòriques amb sessions pràctiques.

Curs: l'Enfocament Basat en Drets Humans a la planificació de les polítiques públiques municipals

Objectius

- Aportar coneixement sobre l'enfocament basat en drets humans, perquè les persones participants tinguin capacitats per incloure'l en la planificació i el desplegament de les polítiques públiques.

Adreçat a

Cap de secció
Cap de departament

Durada: 15 hores

Personal formador

- Dra. Olga del Rio (Universitat De Girona).
- Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat.
- Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC).

Continguts

Sessió 1: Introducció (a càrrec de la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat) (3 h)

- Què és l'enfocament basat en els drets humans i què implica incorporar-lo a les polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona?
- Mesura de govern "Barcelona Ciutat de Drets".
- Els drets humans i els seus mecanismes de salvaguarda.
- La carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat.

Sessió 2: Els elements claus de l'enfocament basat en drets humans (a càrrec d'Olga del Rio) (3 h)

- Marc de referència.
- Centralitat de les persones i assignació de rols.
- Principis transversals de l'enfocament basats en drets.
- Dimensions dels drets.

Sessió 3: El dret a la participació (a càrrec de l'IDHC) (3 h)

- Què és el dret a la participació? Què comporta, EBDH i la garantia de dret a la participació activa, lliure i significativa de la ciutadania en les polítiques públiques.
- Marc normatiu, internacional i nacional, bones i males pràctiques.
- Dret a la participació en les actuacions dutes a terme en l'àmbit de l'Ajuntament.
- Sessió 4: Incorporació de l'EBDH en el cicle de polítiques públiques (I) (a càrrec d'Olga del Rio) (3 h)
- L'EBDH en el diagnòstic i anàlisi de la situació.
- Exemples pràctics.

Sessió 5: incorporació de l'EBDH en el cicle de polítiques públiques (II) (a càrrec d'Olga del Rio) (3 h)

- L' EBDH en la definició d'estratègies i la programació.
- Exemples pràctics.

Metodologia

Es combinaran sessions teòriques amb sessions pràctiques.

Formació adreçada al personal tècnic del districte de Ciutat Vella

---

La present proposta formativa s'ha plantejat com un espai de coneixement de la perspectiva intercultural i de reflexió entorn de la seva incorporació als diferents projectes i accions que es duen a terme en el districte de Ciutat Vella.

A partir d'una contextualització i de l'exposició dels fonaments teòrics de la perspectiva intercultural es proposarà un treball pràctic que orienti a valorar si s'està tenint en compte la perspectiva intercultural tant en el disseny, l'execució com l'avaluació dels projectes.

La formació voldrà reivindicar projectes i experiències que ja s'estan realitzant en el districte, així com aportar altres exemples i situacions per reflexionar col·lectivament entorn de la incorporació de la perspectiva intercultural que, com a procés que és, necessita revisió i reflexió constants.

El curs, per tant, vol contribuir a donar eines perquè aquesta revisió i reflexió es tinguin presents en la tasca professional diària.

Objectius

1. Donar a conèixer el marc teòric de la perspectiva intercultural i incorporar-lo al treball en el nostre àmbit.
  2. Prendre consciència del context i del lloc d'enunciació des d'on s'incorpora la mirada intercultural.
  3. Conèixer i desenvolupar competències interculturals en el mateix procés cap a la interculturalitat.
  4. Aportar eines per autoavaluar la incorporació de la perspectiva intercultural al disseny, execució i avaluació de projectes i accions.
-

Continguts

Sessió 1: Context i punts de partida per treballar amb perspectiva intercultural

- Benvinguda i presentació del curs.
- Breu introducció dels projectes, recursos i serveis de Ciutat Vella adaptats a la realitat diversa del districte.
- Dades poblacionals de Ciutat Vella.
- Què és cultura? Noció essencialista/noció constructivista.
- Treballar en el terreny:
  - Horitzontalitat
    - Orígens del racisme i transformacions contemporànies
    - Racisme universalista
    - Racisme essencialista
  - Decolonialitat
    - Localismes globalitzats
    - Jerarquies culturals
    - Les formes com a colonialitat

Sessió 2: Introducció a la perspectiva intercultural

- Per què apostem per la interculturalitat? Models de socialització i repàs dels conceptes: assimilacionisme, multiculturalisme i interculturalisme.
  - Els tres principis de la interculturalitat.
-

-
- Què és un projecte intercultural? Diferències entre un projecte d'expressió de la diversitat cultural i un projecte intercultural.
  - Incorporació de la perspectiva intercultural a projectes i activitats: les dimensions de la perspectiva intercultural com a eina de disseny, execució i avaluació dels projectes.
  - El recorregut d'experiències i projectes per incorporar la perspectiva intercultural.
  - Aportacions d'altres experiències per part del grup. Què fem bé? Què podem canviar/ incorporar per millorar?

Sessió 3: Eines per a la incorporació de la perspectiva intercultural a projectes

- Contextos d'aplicació de projectes interculturals.
- El disseny, avaluació i indicadors de projectes interculturals:
- Exercici per grups a partir d'exemples de projectes aportats per les persones participants
- Treball a partir d'una situació
- Treball grupal entorn d'una situació hipotètica.

Sessió 4:

Part 1: La interculturalitat comença per un mateix/a (2 h)

- Reconeixement dels propis estereotips des de la pràctica.
- Reconèixer el pes de les emocions en les relacions humanes.
- El concepte de xoc cultural. Analitzar casos "d'incidents crítics" viscuts pels participants.

Part 2: La comunicació amb perspectiva intercultural (2 h)

- Nous discursos sobre la diversitat: els marcs comunicatius i l'ús del llenguatge i la terminologia rigorosos.
- Com comuniquem? A quins públics arribem?
- Quin paper té la diversitat lingüística de Ciutat Vella?
- Estratègies comunicatives per arribar a públics diversos.
- Conclusions, valoració i cloenda.

Persones destinatàries

Personal tècnic del districte de Ciutat Vella.

Nombre màxim de participants: 25 persones.

Durada: 4 sessions de 4,5 hores de durada, amb 30 minuts de pausa.

Data i lloc de realització

Dates: divendres 3, 10, 17, 24 de novembre, de 10 h a 14:30 h

Lloc: Seu del districte de Ciutat Vella. Sala Ernest Lluch (Pl. Bonsuccés, 3, 3a planta).

Formació d'introducció a la perspectiva intercultural adreçada al personal directiu Districte de Ciutat Vella Juny 2017

La present proposta formativa s'ha plantejat com un espai de coneixement de la perspectiva intercultural i de reflexió entorn de la seva incorporació en el disseny de polítiques públiques.

A partir de l'exposició del marc teòric es proposarà un treball sobre preguntes i reflexions que ajudarà a tenir present la mirada intercultural en les accions i polítiques.

A partir de situacions, temes o problemàtiques reals aportades per les persones participants, el curs farà evident que la interculturalitat és un procés i que necessita revisió i reflexió constants. El curs, per tant, vol contribuir a donar eines perquè aquesta revisió i reflexió es tinguin presents en la tasca professional diària.

Programa de continguts

Objectius

1. Donar a conèixer el marc teòric de la perspectiva intercultural.
2. Reflexionar entorn del treball amb perspectiva intercultural a l'hora de definir, executar i avaluar polítiques públiques.
3. Contribuir a la millora d'un tema o situació concreta amb la incorporació de la perspectiva intercultural.

Continguts i sessions

Sessió 1

- Arribada, benvinguda i presentació del curs.
- Breu introducció de les polítiques públiques d'immigració, diversitat i interculturalitat de la ciutat: el seu impacte i la contribució del districte en aquestes polítiques.
- Dades poblacionals per contextualitzar la realitat del districte.
- Polítiques públiques amb perspectiva intercultural. Per què apostem per la interculturalitat?
- Hostilitat-coexistència-convivència.
- Les dimensions de la interculturalitat.

Exercici: Les dimensions de la interculturalitat aplicades a una política/funció/acció o àrea de millora. Què fem bé? Què podem incorporar o canviar per millorar?

Sessió 2

- Experiències d'incorporació de la perspectiva intercultural
- Treball en grup entorn d'una situació hipotètica.
- Diàleg-debat sobre possibilitats i dificultats d'incorporar la perspectiva intercultural.
- Cloenda i valoració.

Persones destinatàries

Professionals directius i consellers/es

Durada: 2 sessions de 4,5 hores (*amb mitja hora de pausa inclosa)

Data i lloc de realització

- Divendres 2 i 16 de juny, de 9 h a 13:30 h
- Lloc: Seu del Districte de Ciutat Vella (Bonsuccés, 3, 3a planta, Sala Ernest Lluch).
- Avaluació de la formació
- Durant el curs es tindran en compte les opinions i valoracions de la formació per part del grup participant.
- En acabar el curs, es passarà un formulari d'avaluació perquè cadascú, de manera personal i anònima, pugui valorar el curs.